

**EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV
2004/42/EG**

av den 21 april 2004

**om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar
förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa
färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering
och om ändring av direktiv 1999/13/EG**

Artikel 1

Syfte och räckvidd

1. Syftet med detta direktiv är att begränsa den totala halten av flyktiga organiska föreningar (nedan även kallade "VOC") i vissa färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering för att förebygga eller minska luftföroreningar till följd av flyktiga organiska föreningars bidrag till bildning av troposfäriskt ozon.
2. Detta direktiv tillnärmar de tekniska specifikationerna för vissa färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering, i syfte att uppnå målet i punkt 1.
3. Detta direktiv skall tillämpas på de produkter som anges i bilaga I.
4. Detta direktiv skall inte hindra eller påverka åtgärder, inbegripet märkningskrav, som vidtas på gemenskapsnivå eller nationell nivå för att skydda konsumenters och arbetstagares hälsa och arbetsmiljö.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1. *behörig myndighet*: den eller de myndigheter eller organ som enligt medlemsstaternas lagstiftning ansvarar för att fullgöra de skyldigheter som följer av detta direktiv.
2. *ämnen*: kemiska grundämnen och deras föreningar, i naturligt tillstånd eller industriframställda, oavsett om de föreligger i fast eller flytande form eller i gasform.
3. ►**M2** *blandning* ◀: blandningar eller lösningar som består av två eller flera ämnen.
4. *organisk förening*: förening som innehåller åtminstone grundämnet kol och ett eller flera av väte, syre, svavel, fosfor, kisel, kväve eller en halogen, med undantag av koloxider och oorganiska karbonater och bikarbonater.
5. *flyktig organisk förening (VOC)*: organisk förening vars begynnelsekokpunkt är högst 250 °C, mätt vid ett standardtryck av 101,3 kPa.
6. *halt av flyktiga organiska föreningar (VOC-halt)*: mängden flyktiga organiska föreningar, uttryckt i gram/liter (g/l), i formuleringen av produkten i den form den har när den är färdig att användas. Den mängd flyktiga organiska föreningar i en bestämd produkt som reagerar kemiskt under torkning, så att den blir en del av beläggningen, skall inte anses ingå i VOC-halten.

▼B

7. *organiskt lösningsmedel*: flyktig organisk förening som används ensam eller tillsammans med andra ämnen för att lösa upp eller förtunna råvaror, produkter eller avfallsprodukter, eller används som rengöringsmedel för att lösa upp föroreningar, eller som dispergeringsmedel, eller för att reglera viskositeten eller ytspänningen, eller som mjukningsmedel eller konserveringsmedel.
8. *beläggning*: alla ►**M2** blandning ◀, inklusive alla de organiska lösningsmedel eller de ►**M2** blandning ◀ som innehåller organiska lösningsmedel som är nödvändiga för att den skall kunna anbringas på rätt sätt, som används för att bilda ett skikt med dekorativ, skyddande eller annan funktionell effekt på en yta.
9. *skikt*: ett heltäckande lager som erhålls genom en eller flera appliceringar på ett underlag.
10. *vattenburen beläggning*: beläggningar vars viskositet regleras genom användning av vatten.
11. *lösningsmedelsburen beläggning*: beläggningar vars viskositet regleras genom användning av organiska lösningsmedel.
12. *utsläppande på marknaden*: tillhandahållande till tredje part, mot betalning eller kostnadsfritt. Införsel till gemenskapens tullområde skall i detta direktiv anses utgöra utsläppande på marknaden.

*Artikel 3***Krav**

1. Medlemsstaterna skall se till att de produkter som anges i bilaga I släpps ut på marknaden inom deras territorium efter de datum som fastställs i bilaga II endast om de har en halt av flyktiga organiska föreningar som inte överstiger de gränsvärden som anges i bilaga II och uppfyller kraven i artikel 4.

De analysmetoder som anges i bilaga III skall användas för att fastställa efterlevnad av gränsvärdena för halten av flyktiga organiska föreningar i bilaga II.

För de produkter som anges i bilaga I och som måste tillsättas lösningsmedel eller andra komponenter som innehåller lösningsmedel för att produkten skall vara färdig för användning, skall gränsvärdena i bilaga II tillämpas på halten av flyktiga organiska föreningar i den form produkten har när den är färdig att användas.

2. Med avvikelse från punkt 1 skall medlemsstaterna undanta från ovanstående krav produkter som säljs för att endast användas i sådan verksamhet som omfattas av direktiv 1999/13/EG och som utförs i en anläggning registrerad eller med tillstånd i enlighet med artiklarna 3 och 4 i det direktivet.

▼B

3. Medlemsstaterna får bevilja enskilda tillstånd att i mycket begränsade kvantiteter saluföra och köpa in sådana produkter som inte uppfyller de gränsvärden för flyktiga organiska föreningar som fastställs i bilaga II, för restaurering och underhåll av byggnader och veteranfordon som av behöriga myndigheter angetts vara av särskilt historiskt och kulturellt värde.

4. Produkter som omfattas av detta direktivs räckvidd som bevisligen är framställda före de tidpunkter som fastställs i bilaga II och inte uppfyller kraven i punkt 1 får släppas ut på marknaden under tolv månader efter den dag när kraven för den berörda produkten träder i kraft.

*Artikel 4***Märkning**

Medlemsstaterna skall se till att de produkter som anges i bilaga I är märkta när de släpps ut på marknaden. Märkningen skall innehålla uppgifter om

- a) produktens underkategori och det tillämpliga gränsvärdet för flyktiga organiska föreningar i g/l i enlighet med bilaga II,
- b) den maximala halten av flyktiga organiska föreningar i g/l i den form produkten har när den är färdig att användas.

*Artikel 5***Behörig myndighet**

Medlemsstaterna skall utse en behörig myndighet som skall ansvara för att fullgöra de skyldigheter som fastställs i detta direktiv och informera kommissionen om detta senast den 30 april 2005.

*Artikel 6***Övervakning**

Medlemsstaterna skall upprätta ett övervakningsprogram för att kontrollera att detta direktiv följs.

*Artikel 7***Rapportering**

Medlemsstaterna skall lämna rapporter om resultaten från övervakningsprogrammet för att visa att direktivet följs samt om vilka kategorier och kvantiteter av produkter som har beviljats tillstånd enligt artikel 3.3. De första två rapporterna skall läggas fram för kommissionen 18 månader efter de datum för efterlevnad av gränsvärdena för halten av flyktiga organiska föreningar som anges i bilaga II och därefter skall en rapport läggas fram vart femte år. I enlighet med förfarandet i artikel 12.2 skall kommissionen i förväg utarbeta ett gemensamt format för inlämning av övervakningsdata. Om kommissionen så begär, skall det lämnas in uppgifter årligen.

▼B*Artikel 8***Fri rörlighet**

Medlemsstaterna får inte på de grunder som behandlas i detta direktiv förbjuda, begränsa eller förhindra utsläppande på marknaden av produkter som omfattas av detta direktivs räckvidd vilka, i den form de har när de är färdiga att användas, uppfyller kraven i detta direktiv.

*Artikel 9***Översyn**

Kommissionen uppmanas att till Europaparlamentet och rådet

1. senast 2008 överlämna en rapport som bygger på resultatet av den översyn som avses i artikel 10 i direktiv 2001/81/EG. Rapporten skall behandla
 - a) utrymmet och möjligheterna i stort att minska halten av flyktiga organiska föreningar i produkter utanför detta direktivs räckvidd, inbegripet aerosoler för färger och lacker som omfattas av bilaga I punkt 1,
 - b) ett eventuellt införande av ytterligare minskning (fas II) av halten av flyktiga organiska föreningar i produkter för fordonsreparationslackering,
 - c) varje nytt förhållande som rör de socioekonomiska konsekvenserna av tillämpningen av fas II beträffande färger och lacker.
2. senast 30 månader efter datum för tillämpningen av gränsvärdena för halten av flyktiga organiska föreningar enligt bilaga II, fas II överlämna en rapport där hänsyn tas särskilt till de rapporter som det hänvisas till i artikel 7 och till den tekniska utvecklingen i fråga om tillverkning av färger, lacker och produkter för fordonsreparationslackering. Rapporten skall behandla utrymmet och möjligheterna i stort att minska halten av flyktiga organiska föreningar i produkter inom detta direktivs räckvidd, inbegripet en eventuell åtskillnad mellan inomhus- och utomhusfärger i underkategorierna d och e i bilaga I punkt 1.1 och bilaga II avsnitt A.

Rapporterna skall vid behov åtföljas av förslag till ändring av detta direktiv.

*Artikel 10***Påföljder**

Medlemsstaterna skall fastställa bestämmelser om vilka påföljder som skall gälla vid överträdelser av de nationella bestämmelser som har antagits enligt detta direktiv och vidta nödvändiga åtgärder för att se till att de genomförs. Påföljderna skall vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna skall anmäla dessa bestämmelser och åtgärder till kommissionen senast den 30 oktober 2005 och även utan dröjsmål anmäla eventuella ändringar som påverkar dessa bestämmelser.

▼ **M4***Artikel 11***Anpassning till den tekniska utvecklingen**

Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 11a med avseende på ändring av bilaga III i syfte att anpassa den till den tekniska utvecklingen.

*Artikel 11a***Utövande av delegeringen**

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 11 ska ges till kommissionen för en period på fem år från och med den 26 juli 2019. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 11 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning ⁽¹⁾.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artikel 11 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

▼ **B***Artikel 12***Kommitté**

1. Kommissionen skall biträdas av den kommitté som upprättats genom artikel 13 i rådets direktiv 1999/13/EG, nedan kallad "kommittén".
2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

⁽¹⁾ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

▼B

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

▼M4

▼B*Artikel 13***Ändring av direktiv 1999/13/EG**

1. Direktiv 1999/13/EG ändras på följande sätt:

I bilaga I, avsnittet ”Fordonsreparationslackering”, skall följande strecksats utgå:

”— lackering av vägfordon, såsom de definieras i direktiv 70/156/EEG, eller en del av dessa, till följd av reparation, underhåll eller dekoration som sker utanför tillverkningsanläggningar eller”.

2. Trots vad som föreskrivs i punkt 1 får medlemsstaterna behålla eller införa nationella åtgärder för kontroll av utsläpp från fordonsreparationslackering som inte längre omfattas av räckvidden för direktiv 1999/13/EG.

*Artikel 14***Införlivande**

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 30 oktober 2005. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texten till de bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv samt en jämförelsetabell över bestämmelserna i detta direktiv och de nationella bestämmelser som antagits.

*Artikel 15***Direktivets ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Euro-peiska unionens officiella tidning*.

*Artikel 16***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

▼B*BILAGA I***RÄCKVIDD**

1. I detta direktiv avses med färger och lacker de produkter som anges i nedanstående underkategorier, med undantag av aerosoler. De är beläggningar som i dekorativt, funktionellt och skyddande syfte appliceras på byggnader, deras utsmyckningar och fasta inredning samt tillhörande strukturer.

1.1. Underkategorier

- a) matt färg för väggar och tak inomhus: färger avsedda att appliceras på väggar och tak inomhus med en glans $\leq 25@60^\circ$.
- b) blank färg för väggar och tak inomhus: färger avsedda att appliceras på väggar och tak inomhus med en glans $> 25@60^\circ$.
- c) färg för ytor av mineraliskt material utomhus: färger avsedda att appliceras på murverk, tegel- eller putsytor utomhus.
- d) färg för trä, metall eller plast inomhus/utomhus: färger som är avsedda att appliceras på utsmyckningar och beklädnad och som ger ett täckande skikt. Dessa färger är avsedda för underlag antingen av trä, metall eller plast. Denna underkategori omfattar grund- och mellanstrykningsfärger.
- e) klarlack, lasyr och trälasyr för trä, metall och plast inomhus/utomhus: färger som är avsedda att appliceras på utsmyckningar och som ger ett transparent eller halvtransparent skikt för dekoration och skydd av trä, metall och plast. Denna underkategori inbegriper täcklasyr. Med täcklasyr avses en färg som ger ett täckande skikt för dekoration och skydd av trä mot väderpåverkan, enligt definitionen i EN 927-1 i den halvstabila kategorin.
- f) lasyr, olja eller betst i tunt skikt: lasyr som i enlighet med EN 927-1:1996 har en genomsnittlig skiktjocklek på mindre än $5\mu\text{m}$ vid tester enligt metod 5A i ISO 2808:1997.
- g) isolerande grundfärg: färg med isolerande och/eller blockerande egenskaper avsedd att användas på trä eller väggar och innertak.
- h) bindande grundfärg: färg som är avsedd att binda lösa underlagspartiklar eller som är vattenavvisande och/eller avsedd att skydda trä mot blånad.
- i) enkomponentfärg: funktionell färg baserad på ett filmbildande material. Denna är avsedd för applikationer som kräver särskilda egenskaper, som grundfärg och täckskikt för plast, grundfärg för järn, grundfärg för reaktiv metall, till exempel zink och aluminium, rostskyddsfärg, golvbeläggningar, inklusive för trä- och cementgolv, graffiti skydd och flamskydd, samt färg som måste uppfylla hygienkrav inom livsmedelsindustrin och hälso- och sjukvården.

▼ B

- j) tvåkomponentfärg: funktionell färg med samma användningsområde som enkomponentfärg, till vilken ytterligare en komponent (t.ex. tertiära aminer) tillsätts före appliceringen.
 - k) flerfärgande färg: färg som är avsedd att ge en tvåtons- eller flerfärgseffekt direkt vid den första appliceringen.
 - l) färg med dekorativ effekt: färg som är avsedd att åstadkomma särskilda estetiska effekter på särskilt förbehandlade och förmålade eller grundmålade underlag och som sedan behandlas med olika verktyg under torktiden.
2. I detta direktiv avses med *produkter för fordonsreparationslackering* produkter som anges i nedanstående underkategorier. De används för lackering av vägfordon såsom de definieras i direktiv 70/156/EEG, eller en del av dessa, till följd av reparation, underhåll eller dekoration av fordon utanför tillverkningsanläggningar.

2.1. Underkategorier:

- a) *förbehandling och rengöring*: produkter avsedda att appliceras, antingen mekaniskt eller kemiskt, för att avlägsna gamla lacker och rost eller för att möjliggöra ny lackering.
 - i) förbehandlingsprodukter: medel för tvättpistol (en produkt avsedd för rengöring av sprutpistol eller annan utrustning), färgborttagare, avfettningsmedel (bland annat antistatmedel för plastdetaljer) och silikonborttagare.
 - ii) förtvättmedel: rengöringsprodukt avsedd för att avlägsna ytföreningar under förbehandlingen före applicering av täckmaterial.
- b) *spackelmassa*: trögflytande produkter som är avsedda att appliceras för att fylla djupa ytskador innan surfacer/spackelfärg appliceras.
- c) *grundfärg*: lacker avsedda att appliceras på ren metall eller befintliga ytskikt för att ge korrosionsskydd före appliceringen av en grundfärgs-surfacer.
 - i) surfacer/spackelfärg: lacker avsedda att appliceras före appliceringen av topplack för att ge korrosionsmotstånd, säkra topplackens vidhäftning och för att främja en enhetlig ytfinish genom ifyllnad av mindre ytdefekter.

▼B

- ii) allmänna metallgrundfärger: lacker avsedda att appliceras som grundfärg, såsom vidhäftningsförbättrande medel, tätningemedel, surfacer, mellanstrykningsfärg, plastgrundfärg, vått-på-vått, ”non-sand”-spackel samt sprutspackel.
- iii) etsgrundfärg: lacker som innehåller minst 0,5 viktprocent fosforsyra och som är avsedd att appliceras direkt på rena metallytor för att ge korrosionsskydd och vidhäftning; lacker som används som svetsbar grundfärg; och etsande lösningar för galvaniserade ytor och ytor av zink.
- d) *topplack*: pigmenterat lack som är avsett att appliceras i antingen ett eller flera skikt för att ge glans och hållbarhet. Det omfattar alla berörda produkter såsom baslack och klarlack:
 - i) baslack: pigmenterat lack avsett att ge färg eller annan önskad optisk effekt, men inte lackeringssystemets glans eller ytbeständighet.
 - ii) klarlack: transparent lack som är avsett att ge lackeringssystemet glans och beständighet.
- e) *speciallack*: lacker avsedda att appliceras som topplack med särskilda egenskaper såsom metallic- eller pärlemoreffekt, i ett enda skikt, högkvalitativ solid lack och klarlack, (t.ex. repskydd och fluorerad klarlack), reflekterande baslack, strukturlack (t.ex. hammarlack), halkskydd, underredsmassa, stenskottsskydd, lack för bilinredning samt aerosoler.

BILAGA II

A. GRÄNSVÄRDEN FÖR HALTEN AV FLYKTIGA ORGANISKA FÖRENINGAR (VOC) I FÄRGER OCH LACKER

	Produktunderkategori	Typ	Fas I (g/l (*)) (fr.o.m. 1.1.2007)	Fas II (g/l (*)) (fr.o.m. 1.1.2010)
a	Matt färg för väggar och tak inomhus (glans < 25@60°)	VB	75	30
		LB	400	30
b	Blank färg för väggar och tak inomhus (glans > 25@60°)	VB	150	100
		LB	400	100
c	Färg för ytor av mineraliskt material utomhus	VB	75	40
		LB	450	430
d	Färg för trä, metall eller plast inomhus/utomhus	VB	150	130
		LB	400	300
e	Klarlack, lasyr och trälasyr, inklusive täcklasyr, för trä, metall eller plast inomhus/utomhus	VB	150	130
		LB	500	400
f	Lasyr, olja eller bets i tunt skikt för inomhus- och utomhusbruk	VB	150	130
		LB	700	700
g	Isolerande grundfärg	VB	50	30
		LB	450	350
h	Bindande grundfärg	VB	50	30
		LB	750	750
i	Enkomponentfärg	VB	140	140
		LB	600	500
j	Tvåkomponentfärg för särskilda applikationer, till exempel golv	VB	140	140
		LB	550	500
k	Flerfärgande färg	VB	150	100
		LB	400	100
l	Färg med dekorativ effekt	VB	300	200
		LB	500	200

(*) g/l färdig att användas.

▼B**B. GRÄNSVÄRDEN FÖR HALTEN AV FLYKTIGA ORGANISKA FÖRENINGAR (VOC)
I PRODUKTER FÖR FORDONSREPARATIONSLACKERING**

	Produktunderkategori	Lack	VOC g/l (*) (1.1.2007)
a	Förbehandling och rengöring	Förbehandlingsprodukter	850
		Förtvättmedel	200
b	Spackelmassa	Alla typer	250
c	Grundfärger	Surfacer/spackelfärg och allmänna grundfärger (för metall)	540
		Etsgrundfärger	780
d	Topplack	Alla typer	420
e	Speciallack	Alla typer	840

(*) g/l i den för användning färdiga produkten. Med undantag av underkategori a bör eventuell vattenhalt i den för användning färdiga produkten inte medräknas.

▼ **M3***BILAGA III***METODER ENLIGT ARTIKEL 3.1**

Tillåten metod för produkter med en VOC-halt under 15 viktprocent utan förekomst av reaktiva förtunningsmedel:

Parameter	Enhet	Test	
		Metod	Tidpunkt för offentliggörande
VOC-halt	g/l	ISO 11890-2	2006

Tillåtna metoder för produkter med en VOC-halt på minst 15 viktprocent utan förekomst av reaktiva förtunningsmedel:

Parameter	Enhet	Test	
		Metod	Tidpunkt för offentliggörande
VOC-halt	g/l	ISO 11890-1	2007
VOC-halt	g/l	ISO 11890-2	2006

Tillåten metod för produkter med VOC-halt vid förekomst av reaktiva förtunningsmedel:

Parameter	Enhet	Test	
		Metod	Tidpunkt för offentliggörande
VOC-halt	g/l	ASTMD 2369	2003